

**เกณฑ์มาตรฐานผู้สำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน
เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมสำหรับเด็ก
ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย**

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมสำหรับเด็ก ในเด็กและเด็กพิเศษ (Children with Special Healthcare Need) ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น อายุ 0-18 ปี ทันตแพทย์ประจำบ้านต้องมีความเป็นวิชาชีพ (Professionalism) มีความรู้ความสามารถและความชำนาญทางวิชาชีพ (Professional Competency and Proficiency) ดังต่อไปนี้

1 ความเป็นวิชาชีพ

1.1 ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

- 1.1.1 ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
- 1.1.2 ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ตลอดจนผดุงเกียรติแห่งวิชาชีพ
- 1.1.3 ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- 1.1.4 ตระหนักถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ และดำเนินการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างมีมาตรฐาน ถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยจิตใจความเป็นมนุษย์
- 1.1.5 ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาปรึกษาและ/หรือส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม
- 1.1.6 ตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ

1.2 ด้านทักษะการสื่อสาร

- 1.2.1 ชักถาม พุดคุย อธิบาย หรืออภิปรายกับผู้ป่วยอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ป่วย รวมถึงสอดคล้องกับหลักวิชาการ
- 1.2.2 สื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน และสาธารณชนอย่างเหมาะสม ด้วยความสุภาพนุ่มนวล และให้เกียรติ
- 1.2.3 ถ่ายทอดความรู้และทักษะในสาขาทันตกรรมสำหรับเด็กแก่บุคลากรในวิชาชีพและ/หรือสาธารณชนตามความเหมาะสม

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- 1.3.1 ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดำเนินการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาคุณภาพในการดูแลผู้ป่วย

1.3.2 สืบค้น ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม

1.3.3 รวบรวมและประเมินข้อมูลทางวิชาการ นำเสนอข้อมูลด้วยการเขียน และ/หรือด้วยวาจารวมทั้งอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.4 พัฒนาองค์ความรู้ด้วยการศึกษา ค้นคว้า หรือวิจัย ให้เท่าทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยีในสาขาทันตกรรมสำหรับเด็ก หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

1.3.5 รายงานผลการวิจัยด้วยการนำเสนอด้วยวาจาในที่ประชุม หรือด้วยการเขียนรายงานเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

1.4 ด้านทักษะการบริหารจัดการ

1.4.1 ทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากรทางสุขภาพ ในการดูแลผู้ป่วยและพัฒนาองค์กร

1.4.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบจัดการข้อมูลในการดูแลผู้ป่วย จัดระบบปฏิบัติงาน ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ

1.4.3 จัดระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย การทำงานของทันตบุคลากร ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย ปราศจากการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อ

1.4.4 จัดระบบบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

2 ความรู้ความสามารถและความชำนาญทางวิชาชีพ

2.1 ความชำนาญทางวิชาชีพ (Professional Proficiency)

2.1.1 รวบรวมข้อมูลจากการซักประวัติทางการแพทย์และทางทันตกรรม การตรวจทางคลินิก ประเมินสภาวะทางจิตใจ พฤติกรรม และสังคมของผู้ป่วยเด็กและครอบครัว

2.1.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแปลผล เพื่อใช้ในการวินิจฉัยและวางแผนการรักษาในการดูแลสุขภาพช่องปากขั้นสูงสำหรับผู้ป่วยเด็ก

2.1.3 รักษาทางทันตกรรมแบบองค์รวม ด้วยวิธีการจัดการพฤติกรรมแบบไม่ใช้ยาและใช้ยาในผู้ป่วยเด็กที่ไม่ร่วมมือ และผู้ป่วยเด็กพิเศษ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น อายุ 0-18 ปี

2.1.4 ป้องกันโรคฟันผุและโรคเหงือกอักเสบ

2.1.5 จัดการโรคฟันผุเพื่อควบคุมโรค ให้การรักษาและคงสภาวะช่องปากที่ดี

2.1.6 รักษาโรคของเนื้อเยื่อในฟันน้ำนมที่เกิดจากการติดเชื้อ

2.1.7 บำบัดฉุกเฉินเพื่อรักษาฟันและอวัยวะปริทันต์ที่ได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุ

2.1.8 ควบคุมความเจ็บปวดเฉพาะที่ และ/หรือควบคุมการเคลื่อนไหวของผู้ป่วยเด็กอย่างเหมาะสม เพื่อให้การรักษาที่มีคุณภาพและปลอดภัย

2.1.9 ลดความกังวลในผู้ป่วยเด็กที่ไม่ร่วมมือ ด้วยวิธีการจัดการพฤติกรรมแบบไม่ใช้ยา (Behavior Guidance) เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ป่วยให้สามารถพัฒนาไปสู่ความร่วมมือมากขึ้นในอนาคต

2.1.10 คัดกรองและจัดการกลุ่มผู้ป่วยเด็กที่ต้องได้รับการบูรณะฟันทั้งปากภายใต้การดมยาสลบโดยวิสัญญีแพทย์ (Full Mouth Rehabilitation under General Anesthesia)

2.1.11 ติดต่อสื่อสาร ปรีกษา ประสานงาน ตลอดจนจัดการให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษา และ/หรือรักษา ร่วมจากทันตแพทย์ผู้ชำนาญในสาขาอื่นตามความจำเป็น

2.1.12 บันทึกข้อมูลผู้ป่วยอย่างครบถ้วน เป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลการรักษา และวางแผนการดูแลอย่างต่อเนื่อง

2.1.13 ประเมินผลการรักษา และหาสาเหตุของปัญหาอุปสรรคเพื่อนำมาปรับปรุง

2.2 ความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Competency)

2.2.1 จัดการผู้ป่วยเด็กที่เกิดภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ในคลินิกทันตกรรม

2.2.2 จัดการผู้ป่วยเด็กที่มีความพิการซ้ำซ้อน (Multiple Disabilities) และ/หรือโรคทางระบบแบบซับซ้อน (Complex Medically Compromised Patient) และให้การรักษาทางทันตกรรมอย่างปลอดภัย

2.2.3 คัดกรองกลุ่มผู้ป่วยเด็กอย่างเหมาะสม และจัดการลดความกังวลด้วยการให้การรักษาทางทันตกรรม ร่วมกับการใช้ยา และ/หรือการสูดดมก๊าซไนตรัสออกไซด์-ออกซิเจน (Nitrous Oxide-Oxygen Inhalation Sedation) ในระดับ Mild to Moderate Sedation

2.2.4 รักษาฟันที่มีการสร้างบกพร่อง (Dental Defects)

2.2.5 บำบัดฉุกเฉินเพื่อลดอาการปวด และ/หรือบวมที่มีสาเหตุจากการติดเชื้อของเนื้อเยื่อในหรือเนื้อเยื่อรอบรากฟัน ในฟันแท้ของผู้ป่วยเด็กและวัยรุ่น

2.2.6 รักษาทางทันตกรรมจัดฟันเพื่อการป้องกันและป้องปราม (Preventive and Interceptive Orthodontics)

2.2.7 รักษาทางศัลยกรรมช่องปากที่ไม่ซับซ้อน

2.2.8 รักษาโรคในช่องปากที่พบบ่อยในเด็ก